Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás
Tárgy 362.52
Hely
Idő "1913"
Személy
Helyszám

Szerző
Cím Mi történik a menhelyeken?
Forrás: Pesti hirlap

Bp. (Hely) | 1913 XII/30 (Idő) | (Köt. v. füz.)

Mi történik a menhelyeken?

— Saját tudósitónktól. —

Naponta ezer ember megfordul a budapesti menedékházakban és naponta ugyanannyi panasz hangzik el a tulajdonképen jótékony céllal létesült intézmény ellen. Kik a menházak lakói? Akiket a nyomoruság odáig sodort, hogy nincs, ahol lehajtsák a fejüket, akiknek nincs óthonuk, akiken segiteni akart a humánus érzés, a mikor felépitett Budapesten négy menedékhelyet, hogy megvédje az éjszaka kisértéseitől az élet elüzöttjeit. Mint nálunk rendszerint minden közintézménynél, csak a gondolat lehetett teljesen dicséretreméltó: maga a menedékhely bizony nem a boldogtalanok enyhülésére szolgál, bizony az az ezer ember, aki naponta oda elvánszorog, a Sóhajok Hidján halad keresztül.

Télviz idején sokszorozódnak meg a hajléktalan ember szenvedései. Pedig a négy fővárosi menhely, amelyek közül csak az alföldi-utcai teljesen ingyenes, nagyon szép jövedelmet hoz, olyan jövedelmet, amilyent nem is szabadna hoznia, hiszen akik az intézményt megteremtették, nem azért tették, hogy kamatot hajtson a pénzük. Menhelyenkint kétszázötven lakót számitva a tizfilléres hálópénzekből évenkint körülbelül tizezer korona gyülik össze, — a jótékonyság nevében. Hogy ezt a pénzt nem forditják arra, amire kellene, — a mindenünnen kitagadott lakók sorsának javitására — ez bizonyos. Pedig ennek a jövedelemnek a fele is elégséges volna a sokféle baj orvoslására.

A pihenés első órái a menházak termeiben hangos köhögéssel kezdődnek. Ime, az első panasz: december végén vagyunk és nincsen a menhelyeken minden este fütött szoba, jégvermek nyelik el a szomoru tömeget és ahogyan a panaszos levelek elsirják, ezek a jégvermek nevelik a tüdőbajt, amely mind jobban terjed és pusztit és szerez anyagot a tüdőbajosok szanatóriumának. A rendszerben van a hiba, az egészségügy, a tisztaság elhanyagolásában. Az ugynevezett ruhaféreg a menhelyek legnagyobb átka, de féregirtó berendezkedésröl szó sincsen nálunk, holott a külföldi menhelyeken mindenütt van féregmentesitő berendezés, amely az ágyakat és ruhákat tökéletesen megtisztitja. A tizezer koronás jövedelemnek azonban, ugy látszik, sokkal többre kell szaporodnia, amig a budapesti menhelyek eljuthatnak odáig, hogy ne legyenek terjesztői ragályos betegségeknek, járványos bajoknak. Mert hiába védekezik a menhely felügyelője azzal, hogy csak az kaphat ágyat az azilumban, akit előbb fertötlenitenek és megfürösztenek. A menházakkal kapcsolatosan müködik ugyanis a jótékonyság szolgálatában a gyáli-uti fertötlenitő intézet is. Az eljárás az, hogy az első éjjelt faágyon tölti a lakó, másnap reggel aztán a fertötlenitőben fürdöt kell vennie, itt a ruháját is kigözölik s csak igy kaphat a menházban ágyat.

Ez rendjén is volna, de megint csak azt kell mondanunk, hogy a gondolat szép, a kivitel azonban reformokra szorul.

Három méter hosszu, másfél méter széles szoba a fürdö. A szoba feléig terjed a kömedence, amelyben két ember elfér ugyan, de tizet, tizenkettöt zsufolnak össze, ezeknek egyszerre kell fürdeniök és ott a szobában levetköződniök. A medence környéke szük és sikos, a szerencsétlenségek minduntalan megismétlödnek, hiszen elkerülhetetlenek. Egy Pelei János nevü öreg ember a szorongásban megcsúszott és nekiesett a forró kályhának, égett sebei még ma sem gyógyultak be. A fertötlenitő intézet óriási területen van és mégsem juthat a szerencsétleneknek egy-egy kád, pedig ne is beszéljünk humanizmusról, egyszerüen közegészségi szempontból tekintsük a fürdökényszert, amire a felügyelöség hivatkozik. Ha a tiz, tizenkét egyszerre fürdöző mind férges, vagy kiütéses lenne, meg kellene igy irtózniok egymástól, pedig rendszerint a fele tiszta testü. A fertötlenitő fürdés tehát csakugyan fertötlenit-e, amikor egészséges embereket közös medencébe dugnak a betegekkel?

Az ágyosztás rendszere aztán betetözi a keserveket. A jelentkező ma az ötös számu ágyat kapja, holnap a kilencvenkettest, holnapután a harmincast. Az elsöböl a pálinka szaga árad, a másodikban a férgek tanyája van, a harmadikban ragályos beteg töltötte az éjjelt előző napon. A szegény ember mégis elmegy a menhelyre, hiszen nem töltheti csavargással a kemény, téli éjszakákat, amely magához öleli a bünösöket.

Hogyan lehetne tehát segiteni a bajokon, hogyan lehetne tehát fölhasználni a tizezer korona jövedelmet? A panaszos irások ezt is megmondják a vezetöség helyett.

A felvétel két óráján át, este öttöl hétig, segédkezzék az orvos, aki különválasztja a ragályos betegeket. A tüdöbajosok, a vérbajban és más ragályos betegségben szenvedök külön-külön szobákat kaphatnának tizenöt-harminc ágyával berendezve. Akiknek állapota nem egészen

fővárosi házinyomda 1913

sulyos, kaphatna első segitséget az orvostól, a kiknek betegsége előrehaladott, másnap reggel az orvos gondoskodhatna kórházba való szállitásáról. Ilyenformán csaknem minden nap ugyanazt az ágyat kaphatná a hosszabb ideig ott lakó szegény ember.

Külföldi mintára miért nem rendez be a vezetőség gőzölö-tartályt, amelyet a dinamóhoz kapcsolt gőzgép hevit, miért nincs legalább tiz elkülönitett tus, hogy amig minden jelentkező tust vesz, a ruháját gőzben fertőtlenitik. Tiszta testtel és tiszta ruhával tiz perc mulva elfoglalhatná mindenki az ágyát.

Számüzni kell a menhelyekről az állandóan letelepedni vágyakozókat, mert a menhely az időlegesen munkátalan nyomorgóknak épült; három-négyheti idő után a felügyelőség is gondoskodhatnék a munkás elhelyezéséről. Előfordul az is, hogy egyesek, harminc-negyven korona heti keresményük ellenére a menhelyen ütik fel tanyájukat s az igy megtakaritott lakáspénzt — italra forditják. Az ittas ember az első este kaphat helyet, de ismétlődő ittasság esetén büntetésképen fölhasználható padló- és folyosósurolásra. Többszöri visszaesésnél pedig legyen kitiltható, mert hiszen munkával keresi a pénzt, de elissza, mert a menhely tiz fillérért szolgál lakással. A kitilttás tehát az ilyen embernek csak hasznára lehet, mert némileg visszariasztja az alkoholtól.

A naponkint más ágyra való járást pedig véglegesen meg kell szüntetni. Minden uj jelentkező egy bizonyos számu ágyat és tiszta ágyhuzatot kaphatna s amig ott lakik, az ágy az övé. Ha pedig éjjeli munkája van, előre bejelenti, nehogy elveszitse az ágyra való igényét.

Ezek szerint tehát segiteni lehetne az állapotokon, ha az illetékes tényezők is ugy akarják. Talán csak a felényi lenne igy a jövedelem, de hiszen a menhely jótékony intézmény, legyen tehát egészen az, mert a mai formájában nem oltalmaz, nem védelmez, veszedelme azoknak, akik ott összesereglenek.

Az Alföldi-utcai teljesen ingyenes menhely az egyetlen, amely dicséretet érdemel, ahol a hajléktalanok nyolc-tiz napig jól fütött teremben, tiszta ágyban tartózkodhatnak és este izletes levest is kapnak egyik elökelö budapesti takarékpénztárunk jóvoltából.